

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Угорницької гімназії

_____ Мар'яна ЗЛЕПКО

ПОГОДЖУЮ

Методист районного методичного центру
відділу освіти Коломийської РДА

_____ Людмила БАРАБАШ

РІЧНИЙ ПЛАН

роботи практичного психолога

Угорницької гімназії

Івanni Ярославівни Мачошак

на 2020–2021 навчальний рік

Вступ

Річний план практичного психолога складено на основі Закону України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», відповідно до «Положення про психологічну службу системи освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337) та інших нормативно-правових документів, що регламентують роботу психологічної служби системи освіти.

Склад психологічної служби в Угорницькій гімназії: практичний психолог, Мачошак Іванна Ярославівна.

У своїй діяльності психологічна служба Угорницької гімназії керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», іншими законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, а також Положенням про психологічну службу системи освіти України (наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337)

Аналітична частина

Станом на 1 вересня 2020 р. в Угорницькій гімназії нараховується 202 учнів

1) класів — 9

1) початкових — 4

2) середніх — 5

У 2019-2020 навчальному році психологічна служба Угорницької гімназії здійснювала психологічний супровід учасників освітнього процесу.

Психодіагностичний мінімум виконала протягом вересня-жовтня. З учнями 1 та 5 класів було проведено ряд методик для визначення рівня шкільної адаптації та мотивації учнів. З учнями проводила методика Чуб Н.В. «Комплексні тести готовності дитини до школи» для визначення рівня досягнень до навчання в школі майбутніх першокласників.

Результати дослідження показали, що всі дошкільнята володіють високим та середнім рівнем розвитку словникового запасу.

З учнями 4 класу проводила діагностичне дослідження для визначення психологічної готовності учнів до переходу у школу II ступеня. Використовувала методики:

З учнями 9 класу було здійснено профорієнтаційну роботу за допомогою діагностичних методик:

- Методика «Палітра інтересів» О.І. Савенко,
- ДДО Клімова «Я віддам перевагу».

Щодо визначення типу професійної діяльності, то більша половина учнів бачать свою майбутню професію серед професій типу людина-людина, людина-техніка.

У жовтні проведено психолого-педагогічний семінар «Синдром професійного вигорання: як зберегти психоемоційне здоров'я вчителя» (Тренінгове заняття «Бути педагогом – не тільки покликання, а й мистецтво»). У першому семестрі 2020-2021н.р. на базі Угорницької гімназії було проведено тренінгові заняття, бесіди з учнями, спостереження, діагностування.

Протягом року брала участь у батьківських зборах:

1 клас – «Адаптація першокласника до шкільного навчання»;

5 клас – «Увага! Адаптація!»;

Консультаційну роботу проводила за результатами приходіагностик та проводила індивідуальні консультації за запитом (з боку учнів: конфлікти з вчителями, проблеми у стосунках з однокласниками, проблеми особистого характеру).

Працюючи над вирішенням проблемного питання «Формування навичок здорового способу життя в учнів підліткового віку», з учнями 7-9 класу проводила тренінгові заняття на тему:

«Для мене бути здоровим означає...»

«Здоров'я – цінність нашого життя»

«Ми маємо право жити на землі»

«Я обираю здоров'я».

Протягом року, в рамках психологічної просвіти, з учням 5-9 класів проводяться бесіди та виступи на виховних годинах на теми:

«Наші переживання»

«Життя – цінний дар»

«Хочеш бути здоровим – будь ним»

«Ми за здоровий спосіб життя»

«Безпечний інтернет»

Перегляд фільму «Кібербулінг»

Перегляд фільму «Пам'ятай, що тільки так ти здолаєш задирак»

«Як покращити свій настрій?»

«Шкідливі звички в нашому житті»

«Насилля. Як його зупинити?»

«Лихослів'я в учнівському середовищі»

На належному рівні проводилися корекційно-розвивальна робота з учнями 1 та 9 класів, а також в учнів, які навчаються на інклюзивній формі навчання, через дистанційну форму навчання.

У своїй діяльності практичний психолог використовує просвітницький матеріал та корекційні програми, надруковані в фоховій газеті «Психолог», «Шкільний психолог». Адаптує та модефікує їх відповідно до методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

II. Цілепокладаюча частина

Згідно «Положення про психологічну службу системи освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337) (пункт 3.1) основними завданням психологічної служби є:

- збереження та зміцнення психічного та соціального здоров'я, сприяння особистісному, інтелектуальному, фізичному і соціальному розвитку здобувачів освіти шляхом доповнення сучасних методів навчання та виховання ефективними психолого-педагогічними технологіями;
- сприяння забезпеченню психологічної безпеки, надання психологічної і соціально-педагогічної допомоги всім учасникам освітнього процесу.

Згідно пункту 3.4 «Положення про психологічну службу системи освіти України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2018 року № 509, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 липня 2018 року за № 885/32337) діяльність працівників психологічної служби включає такі основні напрями:

- ✓ діагностика - виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні;
- ✓ профілактика - своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі;

- ✓ корекція - усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки;
- ✓ навчальна діяльність - форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості;
- ✓ консультування - багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу;
- ✓ зв'язки з громадськістю - діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління;
- ✓ просвіта - формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу.

Практичний психолог закладу та/або установи освіти здійснює:

- психологічне забезпечення освітнього процесу;
- психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти;
- психологічну діагностику та аналіз динаміки психічного, розумового і соціального розвитку здобувачів освіти; психологічний супровід адаптації до умов освітнього процесу;
- реалізацію розвивальних, профілактичних, просвітницьких, корекційних програм з урахуванням індивідуальних, гендерних, вікових особливостей здобувачів освіти;
- консультативну допомогу всім учасникам освітнього процесу з питань навчання, виховання здобувачів освіти, особистісного та професійного розвитку тощо;
- роботу з постраждалими від насильства дітьми тощо.

Практичний психолог закладу та/або установи освіти сприяє:

- ✓ формуванню у здобувачів освіти відповідальної та безпечної поведінки в ситуаціях ризику, навичок здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я, готовності до самореалізації;
- ✓ профільному та професійному самовизначенню здобувачів освіти, формуванню життєвої компетентності;
- ✓ формуванню соціально-комунікативної компетентності обдарованих дітей; попередженню та профілактиці професійного вигорання педагогічних працівників;
- ✓ формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами;
- ✓ формуванню психологічної культури учасників освітнього процесу; попередженню будь-яких видів і форм насильства та конфліктів серед здобувачів освіти;
- ✓ формуванню небайдужого ставлення здобувачів освіти до постраждалих дітей, усвідомлення необхідності невідкладного інформування педагогів про випадки домашнього насильства і конфліктів серед здобувачів освіти, що стали їм відомі.

Ці питання залишаються пріоритетними у діяльності спеціалістів психологічної служби, зокрема і практичного психолога Угроницької гімназії.

Метою діяльності практичного психолога Угорницької гімназії є сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти. Тобто, провідною мотивацією діяльності психолога повинно бути збереження і зміцнення фізичного та психологічного здоров'я, пропагування здорового способу життя серед всіх учасників навчально-виховного процесу, психологічний супровід педагогів-наставників 1 класу, психологічна діагностика та підвищення адаптаційних можливостей учнів

школи та створення умов для гармонійного розвитку всіх учасників навчально-виховного процесу загалом.

Відповідно перед практичним психологом постають наступні **завдання:**

- ☑ психологічне забезпечення навчально-виховного процесу, індивідуального підходу до кожної дитини на основі її всебічного психолого-педагогічного вивчення;
- ☑ підвищення психологічної культури всіх учасників навчально-виховного процесу;
- ☑ психологічне забезпечення повноцінного особистісного й інтелектуального розвитку дітей на кожному віковому етапі, створення умов для формування в них мотивації до самовиховання і саморозвитку;
- ☑ профілактика, психологічна і соціально-педагогічна корекція відхилень в інтелектуальному та особистісному розвитку учнів тощо.

Методи: анкетування, тестування, бесіда, спостереження.

III. Змістова частина

№ з/п	Зміст роботи	Термін проведення	Де і з ким проводиться
1. Діагностика			
1.	<p>Спостереження за першокласниками під час уроків та в позаурочний час <i>Психодіагностика емоційного стану та мотивації навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ діагностика рівня шкільної мотивації та адаптації учнів до навчання в школі («Анкета визначення шкільної мотивації та рівня адаптації» Н. Лусканової); ➤ оцінка рівня шкільної мотивації (проективна методика Н. Лусканової «Що мені подобається в школі?» або «Мій клас»); <p><i>Дослідження причин труднощів у адаптації дітей «групи ризику»:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ індивідуальні бесіди з учнями; ✓ індивідуальна діагностика. 	<p>Вересень</p> <p>Жовтень</p> <p>Після аналізу результатів дослідження</p>	<p>Учні 1 класу</p> <p>Діти групи ризику</p>
2.	<p>Наявність і характер навчальної мотивації:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ анкета «Школа, в якій я навчаюсь» (Психолог №22-23.червень 2009р) 	<p>Лютий-березень</p>	<p>Учні 4 класу</p>
3.	<p>Вивчення емоційного стану (рівень тривожності):</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Тест «Тривожність» (Р.Темл, М. Доркі,В. Амен) (О.А.Атемасова Практична психологія у початковій школі, с. 60) ➤ Тест особистих ставлень, соціальних емоцій і ціннісних орієнтацій «Будиночки» Психолог. №23-24 2010р. с. 9) 	<p>жовтень-листопад</p>	<p>1-4 класи</p>
4.	<p>Вивчення готовності 4-класників до переходу в середню школу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ (О.А.Атемасова Практична психологія у початковій школі.—Х.: Вид-во «Ранок», 2010.— с. 111-130) 	<p>Лютий-березень</p>	<p>Учні 4 класу</p>
5.	<p>Спостереження за учнями 5 класу під час уроків та в позаурочний час. <i>Діагностика рівня адаптації п'ятикласників:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ анкета «Діагностика шкільної мотивації» (Ануфрієв, Костроміна); ✓ діагностика тривожності (Філіпса); ✓ Діагностика емоційно ціннісного 	<p>Вересень</p> <p>Жовтень-листопад</p>	<p>Учні 5 класу</p>

	<p>ставлення дитини (емоційні проблеми, суб'єктивні очікування і переконання), вивчення переживань дитини, пов'язаних з роллю учня (Проективна методика «Мій портфель»);</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Вивчення вад особистісного розвитку:</i> методика ДВОР (діагностика вад особистісного розвитку дітей середньої ланки навчання); ✓ Питальник Спілберга, ✓ тест самооцінка, ✓ шкала депресій, ✓ тест Кондака, ✓ схема характеристика класу, спостереження ✓ бесіди з педагогами та батьками <p>6. Супровід підліткової кризи Діагностика схильності до суїцидальної поведінки Діагностика рівня тривожності та потреби у спілкуванні Проведення досліджень на запит методиста РМЦ та методистів обласного центру практичної психології та соціальної роботи</p>	<p>Протягом року</p>	<p>Учні гімназії Учні 6-8 кл.</p>
--	---	----------------------	--

7.			
<i>2. Консультативна робота</i>			
1	Індивідуальні консультації	Згідно графіку	Учні, вчителі, батьки
2	Групові консультації		
3	Консультації з профорієнтації	Згідно графіку	Учні, вчителі, батьки
4	Індивідуальні консультації щодо особливостей адаптації, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами	Згідно графіку	Педагоги, батьки
5.	Індивідуальні та групові консультації батьків першокласників, які мають проблеми адаптації.	Жовтень-листопад	Батьки учнів 1 кл.
6.	Консультування вчителів щодо індивідуальних особливостей учнів «групи ризику».	Протягом року	Вчителі
7.	Консультування вчителів та батьків щодо роботи з обдарованими дітьми.	Протягом року	Вчителі, батьки
8.	Консультування класних керівників	Жовтень-листопад	Кл. керівн.
9.	Консультування вчителів щодо індивідуальних особливостей учнів «групи ризику».	Протягом року	Вчителі
10	Індивідуальні та групові консультації батьків п'ятикласників та педагогів, що працюють з 5 класом. Протягом року	Батьки і вчителі учнів 5 кл.	
11	Надання консультацій батькам підлітків та учителям з питань виховання дітей: «Особливості підліткового віку»		Батьки, вчителі
<i>3. Корекційно-відновлювальна та розвивальна робота</i>			

1.	Корекційно-розвивальні заняття з першокласниками Корекційно-розвивальна програма «Спілкування молодших школярів та їх розвиток» (О.А.Атемасова Практична психологія у початковій школі.—Х.: Вид-во «Ранок», 2010.— с. 34-51)	Листопад-грудень	Учні 1 класу
2.	Розвивальні групові заняття ➤ Урок-знайомство для першокласників «Я — частинка нашого класу» Яланська С. Я і школа: крок назустріч. Програма і конспекти занять для учнів першого класу//Психолог.—2011.—№21 (зан. 2)	вересень	Учні 1 класу
3.	➤ Корекційно-розвивальні заняття з дітьми (подолання агресивності та замкнутості)	Січень-Березень	6 кл.
4.	➤ Корекційно-розвивальні заняття з підлітками (подолання агресивності та замкнутості)	Березень-квітень	7-8 клас
<i>4. Психологічна освіта</i>			
1	Виступ на батьківських зборах: „Готовність школяра до навчання у школі”	Травень, Серпень Жовтень	Батьки майб. Першокл. Батьки
2			
«Круглий стіл», «Дискусії», «Тренінги» з батьками:			Батьки учнів
1	Перші кроки до школи	Вересень	1 кл
2	Особливості поведінки підлітка	Жовтень	5кл
3	Особливості юнацького віку	Листопад	9 кл
4	Сім'я – простір без насильства	Грудень	6 кл
5	Агресивна дитина	Січень	4 кл
6	Суїцид серед підлітків	Лютий	7 кл
7	Батьківське ставлення до дитини	Березень, квітень, травень	Батьки 1 -9 кл
8	Агресивна поведінка підлітків	Квітень	Батьки 6-9 кл
«Круглий стіл», «Дискусії», «Тренінги» з учнями:			Учні школи
1	Розвиток пам'яті та правила робот из нею	Жовтень	4 кл
2	Характер та особистість.	Листопад	7кл
3	Профілактика ВІЛ/СНІДУ, та негативних звичок у підлітків	Грудень	9кл
4	Протидія торгівлі людьми	Грудень	9кл
5	Особливості міжособистісних стосунків у підлітків	Січень	8 кл
6	Особливості професійного вибору	Лютий-березень	9кл

7	Значення емоцій та почуттів у житті людини.	Березень	5кл
8	Спілкування, його види, особливості розвитку.	Квітень	6 кл
9	➤ Урок психології у 5-му класі «Джерела моєї душі, або ярмарок чеснот» (Класні години з психологом / уклад. О.В. Скворчевська, О.С. Нурєєва.—Х.:Вид. група «Основа», 2009.—240с.—С.63-66)	Жовтень	5 кл.
	➤ Велика психологічна гра «Кришталеві люди» (Класні години з психологом / уклад. О.В. Скворчевська, О.С. Нурєєва.—Х.:Вид. група «Основа», 2009.—240с.—С.74-82)	I семестр	8 кл.
	➤ Виготовлення пам'ятки для учнів «9 заповідей щодо виховання батьків»/ Баришполь С. В. Посібник практичного психолога: психодіагностика, тестування, розробки уроків психічного розвитку.—Х.: Вид. група «Основа», 2009.—С.59-61	I семестр	9 кл.
Виступи для педагогів на нарадах, педрадах, М/О (орієнтовна тематика)			Вчителі школи
1	Формування навичок ефективної взаємодії.	Жовтень	
2	Фактори адаптації школяра.	Листопад	
3	Фактори дезадаптивної поведінки дітей.	Грудень	
4	Гіперактивні діти.	Лютий	
5	Агресивні діти.	Березень	
6	Справжній учитель: хто він.	Квітень	
7	Психологічна готовність до взаємодії з дитиною з особливими освітніми потребами	Вересень	
8	Методична допомога вчителям у підборі психологічної літератури	На запит	
Психолого-педагогічні семінари з педагогами:			
1	Психолого-педагогічний семінар «Синдром професійного вигорання: як зберегти психоемоційне здоров'я вчителя»	Осінні-зимові канікули	Педагоги
2	Тренінгове заняття «Бути педагогом – не тільки покликання, а й мистецтво»).	Весняні канікули	Педагоги
<i>5. Навчальна діяльність</i>			
<i>6. Організаційно-методична робота</i>			
1.	Настановчий психолого-педагогічний практикум для класних наставників.	Вересень	Класні наставники

2.	Розробка програм психодіагностичних досліджень.	Протягом року	
3.	Підготовка психодіагностичного інструментарію.	Вересень	
4.	Розробка і проведення діагностичного мінімуму для учнів 5 класу.		
5	Складання, затвердження та погодження плану роботи на рік, на місяць	Вересень Щомісячно	Практичний психолог
6	Щоденне оформлення документації, оформлення звітної документації	Щоденно	Практичний психолог
7	Оформлення індивідуальних карток	Протягом року	Практичний психолог
8	Систематичне поповнення кабінету необхідними матеріалами	Протягом року	Практичний психолог, Директор школи
9	Складання та поповнення банку даних психодіагностичних методик	Протягом року	Практичний психолог
10	Участь у семінарах, конференціях ЦППСР	Протягом року	Практичний психолог
11	Відвідування бібліотеки	Протягом року	Практичний психолог
12	Робота з методичною літературою	Щоп'ятниці	Практичний психолог
13	Складання банку даних психологічного інструментарію	Протягом року	Практичний психолог
14	Складання індивідуального плану роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	Жовтень	Практичний психолог
15	Заповнення карток індивідуального розвитку дітей з особливими потребами	Листопад - грудень	Практичний психолог
16	Проведення тижня психології	Квітень	Практичний психолог
<i>7. Зв'язки з громадськістю</i>			
1	Співпраця з уповноваженим комісії у справах дітей	За потребою	Практичний психолог, уповноважений справах дітей
2	Співпраця з ІФОЦПМПК	За потребою	Практичний психолог завідувач ПМПК

